

Bolesław Chrobry pierwszy król Polski

Oś czasu

992 początek rządów Bolesława Chrobrego

997 śmierć św. Wojciecha

1000 zjazd gnieźnieński

1002 - 1018 wojny polsko - niemieckie

1025 koronacja królewska i śmierć Bolesława Chrobrego

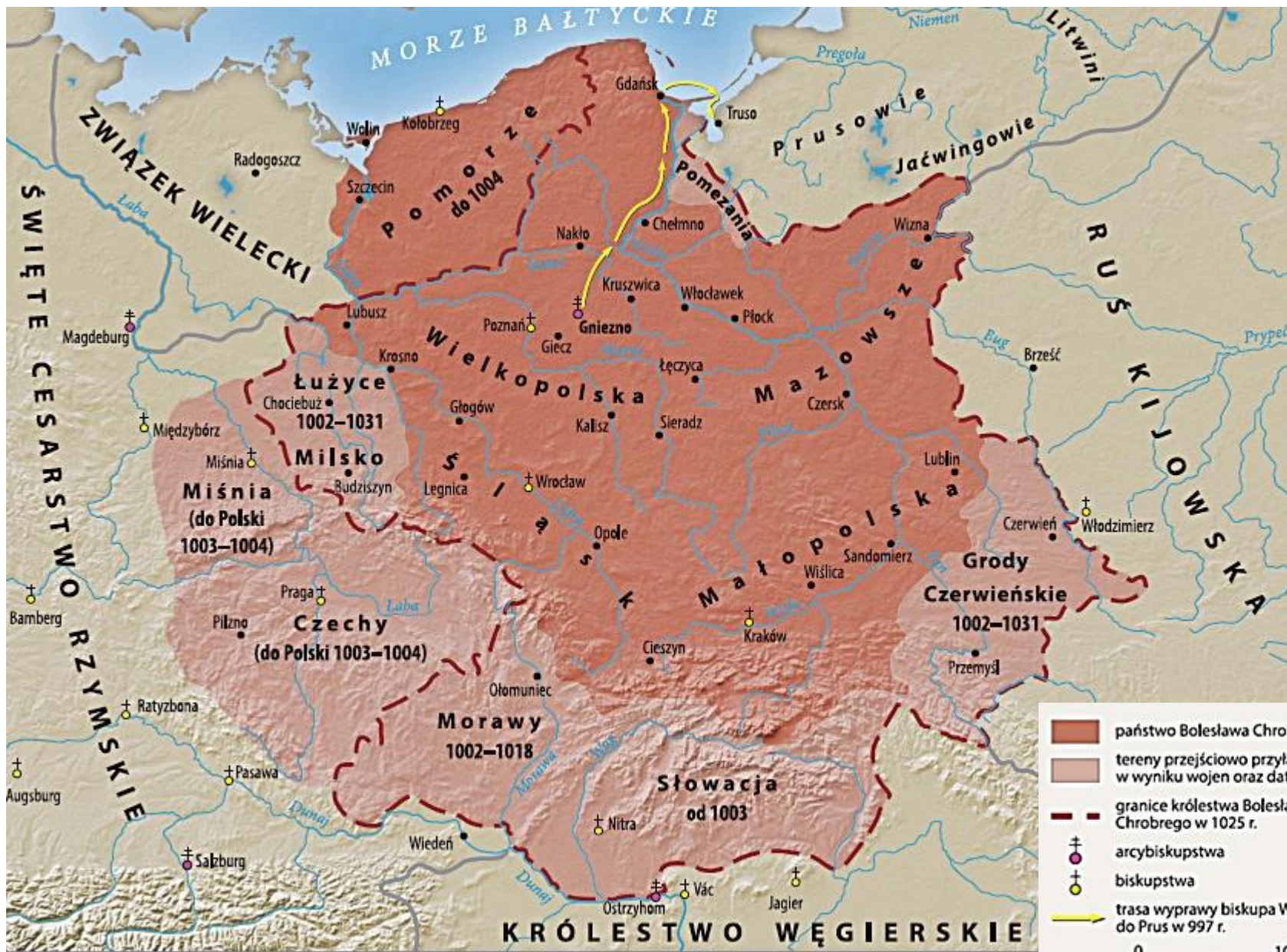

476 r.
UPADEK CESARSTWA
ZACHODNIORZYMSKIEGO

1492 r.
ODKRYCIE AMERYKI PRZEZ
KRZYSZTOFA KOLUMBA

Notatka z lekcji

1. Misja świętego Wojciecha u Prusów;
2. Zjazd gnieźnieński i pielgrzymka cesarza Ottona III;
3. Wojny Bolesława Chrobrego z sąsiadami i przyłączenie nowych ziem;
4. Koronacja Bolesława Chrobrego na króla Polski;
5. Terminów: *misja, Prusowie, relikwie, cesarz, arcybiskupstwo, biskupstwo, koronacja, gród, drużyna, wojowie*

- państwo Bolesława Chrobrego w 992 r.
- tereny przejściowo przyłączone do Polski w wyniku wojen oraz daty ich przyłączenia
- granice królestwa Bolesława Chrobrego w 1025 r.
- arcybiskupstwa
- biskupstwa
- trasa wyprawy biskupa Wojciecha do Prus w 997 r.

0 100 km

Terminy

Arcybiskupstwo - jednostka terytorialna wyższej administracji kościelnej.

Grody Czerwieńskie – ziemie położone na pograniczu Polski piastowskiej i Rusi Kijowskiej.

Kanonizacja – oficjalne uznanie przez Stolicę Apostolską świętości zmarłej osoby .

Koronacja - uroczysty akt wyniesienia na tron monarchy, związany z przekazaniem mu insygniów władzy i nałożeniem ozdobnego nakrycia głowy korony.

Milsko - kraina historyczna, centrum znajduje się w Budziszynie.

Relikwie - doczesne szczątki świętych.

Relikwiarz – bogato zdobione naczynie do przechowywania relikwii.

Zjazd gnieźnieński – pielgrzymka cesarza Ottona III do grobu św. Wojciecha, a także spotkanie z księciem Polski Bolesławem w ówczesnej stolicy państwa – Gnieźnie.

Bolesław Chrobry

Po śmierci Mieszka I w roku 992 r. władzę przejął Bolesław I Chrobry

- Urodzony 966 r. lub 967 r., zmarł w 1025 r.
- Syn Mieszka I i czeskiej księżniczki Dobrawy.
- Od 992 r. książę, a w **1025 r. pierwszy król Polski.**
- Po śmierci ojca wygnał z kraju macochę Odę z przyrodnim rodzeństwem i przywrócił jedność państwu.

Bolesław Chrobry w koronie koronacyjnej królów polskich
obraz Marcellego Bacciarellego

Misja i śmierć biskupa Wojciecha

WARTO ZOBACZYĆ
Drzwi Świętego Wojciecha - animacja

<https://www.youtube.com/watch?v=cs9X2RiKb2E>

biskup Wojciech

- Wojciech był biskupem praskim i przyjacielem cesarza Ottona III.
- w 997 r. udał się na misję do pogańskich Prusów, podczas której zginął śmiercią męczeńską;
  - Bolesław I Chrobry wykupił ciało Wojciecha i złożył jako relikwie w katedrze gnieźnieńskiej,
  - biskup Wojciech został kanonizowany.

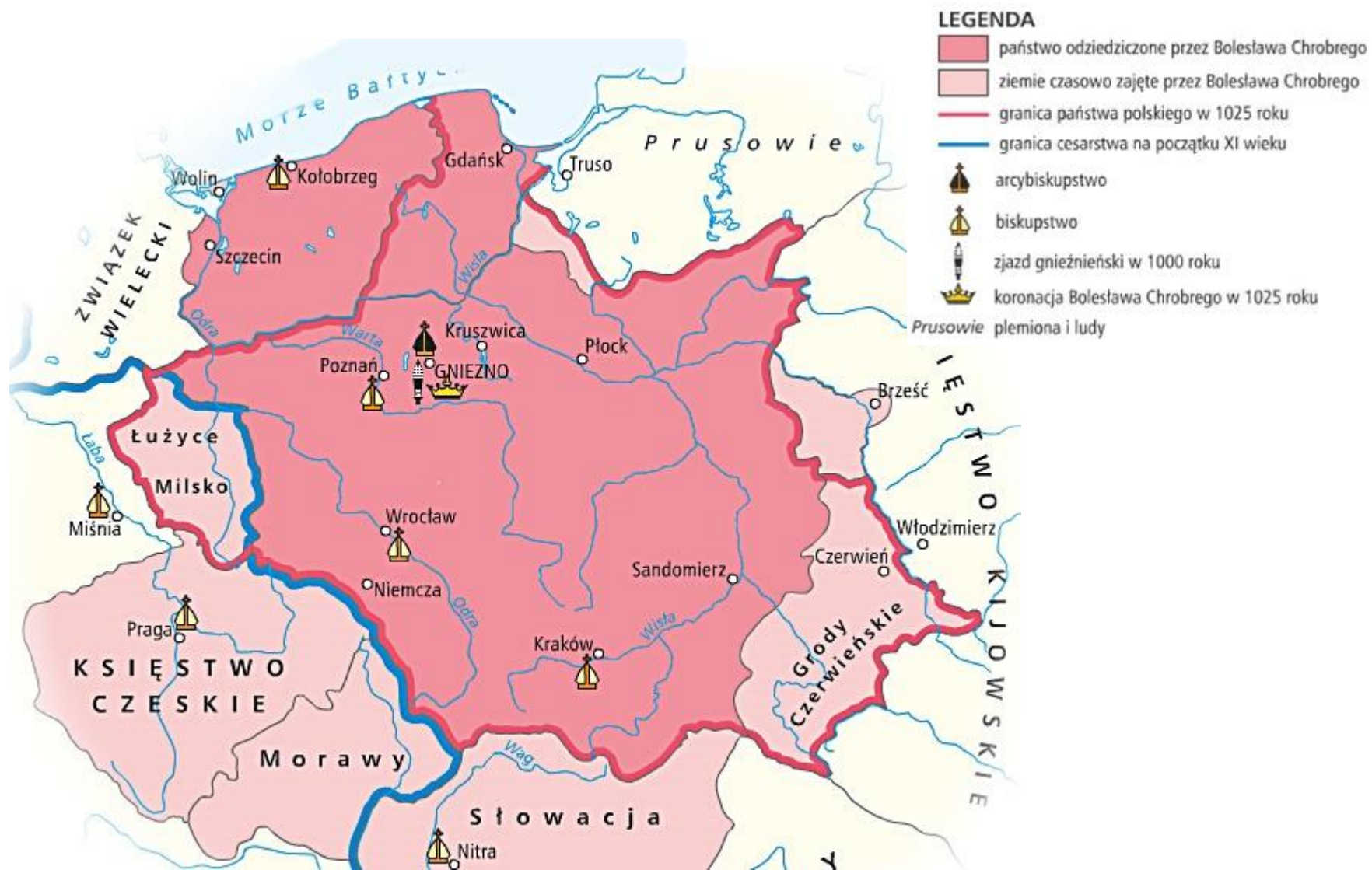

Barokowy relikwiarz
św. Wojciecha w
bazylice gnieźnieńskiej

Arcybiskupstwo i biskupstwa

„Bolesław Chrobry ze Świętopelkiem przy Złotej Bramie w Kijowie”, Jan Matejko

„Bolesław Chrobry ze Świętopelkiem przy Złotej Bramie w Kijowie”, Jan Matejko

1025 r.

włócznia św. Maurycego
– najważniejsze
królewskie *insygnium*,
czyli przedmiot
symbolizujący władzę

arcybiskup
gnieźnieński Hipolit
nakładający koronę
na głowę Bolesława
Chrobrego

pastorał – insygnium
biskupów, czyli laska
o ślimakowato zwiniętym
zakończeniu zwanym
krzywaśnią

barwne freski
na ścianach
prezbiterium

biskupi: krakowski, poznański i wrocławski

grobowiec Radzima-Gaudentego,
przyrodniego brata św. Wojciecha
i pierwszego arcybiskupa
gnieźnieńskiego

ZAPAMIĘTAJ

- Za panowania Bolesława Chrobrego następowała dalsza chrystianizacja ziem zamieszkałych przez pogan.
- W roku 997, w czasie misji nawracania na chrześcijaństwo, został zamordowany przez Prusów biskup Wojciech.
- W roku 1000, w Gnieźnie odbył się zjazd z udziałem cesarza Ottona III.
- W Polsce została stworzona samodzielna organizacja Kościoła katolickiego, podlegająca papieżowi.
- Panowanie Bolesława Chrobrego to wzrost potęgi państwa.
- Król przyłączył do Polski: Łużyce, Miłsko, Miśnię, Morawy i Słowację, Grody Czerwieńskie.
- W roku 1025 Bolesław Chrobry został koronowany na pierwszego króla Polski.

POWTÓRZ

- wyjaśnij terminy: *relikwie, cesarz, koronacja, gród, drużyna, wojowie, arcybiskupstwo, biskupstwo*;
- podaj wydarzenia związane z datami: 997, 1000, 1002–1018, 1025;
- opisz przebieg misji św. Wojciecha do Prusów;
- przedstaw przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego;
- wskaż na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego;
- wyjaśnij znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego.